

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Posl.br. P-3676/2023-31

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Općinski građanski sud u Zagrebu, po sucu toga suda Vanesi Brizić Bahun kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljice Ines Perica iz Oklaja, Ulica Marka Škovrlja 6, OIB: 31721401640, zastupane po punomoćniku Frani Bazini, odvjetniku u Zagrebu, protiv tuženika Privredna banka Zagreb d.d. Zagreb, Radnička cesta 50, OIB: 02535697732, zastupanog po punomoćnici Maji Čuljak, odvjetnici u Zagrebu, radi isplate, nakon održane javne i glavne rasprave zaključene dana 23. travnja 2026. godine u prisutnosti punomoćnika tužiteljice Frane Bazine, odvjetnika, te zamjenice punomoćnice tuženika Lucije Primorac, odvjetničke vježbenice, dana 27. svibnja 2026. godine

p r e s u d i o j e

I. Nalaže se tuženiku Privredna banka Zagreb d.d. Zagreb, Radnička cesta 50, OIB: 02535697732, isplatiti tužiteljici Ines Perica iz Oklaja, Ulica Marka Škovrlja 6, OIB: 31721401640, iznos od 2.579,96 EUR zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom na iznos od:

- 2,99 EUR od 16.11.2008. godine do isplate
- 13,74 EUR od 28.2.2009. godine do isplate
- 7,01 EUR od 19.6.2009. godine do isplate
- 7,01 EUR od 19.6.2009. godine do isplate
- 7,01 EUR od 19.6.2009. godine do isplate
- 8,36 EUR od 20.6.2009. godine do isplate
- 8,36 EUR od 20.6.2009. godine do isplate
- 8,36 EUR od 20.6.2009. godine do isplate
- 8,36 EUR od 20.6.2009. godine do isplate
- 6,61 EUR od 29.7.2009. godine do isplate
- 5,56 EUR od 25.10.2009. godine do isplate
- 7,93 EUR od 22.11.2009. godine do isplate
- 13,60 EUR od 27.2.2010. godine do isplate
- 13,43 EUR od 14.3.2010. godine do isplate
- 30,60 EUR od 10.7.2010. godine do isplate
- 30,60 EUR od 10.7.2010. godine do isplate
- 30,09 EUR od 14.7.2010. godine do isplate
- 30,09 EUR od 14.7.2010. godine do isplate

- 30,09 EUR od 14.7.2010. godine do isplate
- 29,01 EUR od 16.7.2010. godine do isplate
- 29,69 EUR od 17.7.2010. godine do isplate
- 29,69 EUR od 17.7.2010. godine do isplate
- 36,00 EUR od 24.8.2010. godine do isplate
- 31,78 EUR od 23.10.2010. godine do isplate
- 31,78 EUR od 23.10.2010. godine do isplate
- 46,19 EUR od 15.1.2011. godine do isplate
- 40,64 EUR od 17.2.2011. godine do isplate
- 42,47 EUR od 17.4.2011. godine do isplate
- 58,91 EUR od 31.5.2011. godine do isplate
- 73,33 EUR od 27.7.2011. godine do isplate
- 76,87 EUR od 26.8.2011. godine do isplate
- 58,04 EUR od 24.9.2011. godine do isplate
- 58,04 EUR od 24.9.2011. godine do isplate
- 56,15 EUR od 13.10.2011. godine do isplate
- 57,16 EUR od 20.10.2011. godine do isplate
- 57,16 EUR od 20.10.2011. godine do isplate
- 57,16 EUR od 20.10.2011. godine do isplate
- 60,07 EUR od 1.11.2011. godine do isplate
- 65,51 EUR od 29.1.2012. godine do isplate
- 66,78 EUR od 22.5.2012. godine do isplate
- 66,63 EUR od 19.6.2012. godine do isplate
- 65,41 EUR od 28.6.2012. godine do isplate
- 64,63 EUR od 12.7.2012. godine do isplate
- 65,45 EUR od 3.8.2012. godine do isplate
- 63,58 EUR od 22.8.2012. godine do isplate
- 64,36 EUR od 25.8.2012. godine do isplate
- 64,36 EUR od 25.8.2012. godine do isplate
- 66,00 EUR od 29.11.2012. godine do isplate
- 66,00 EUR od 29.11.2012. godine do isplate
- 63,39 EUR od 23.3.2013. godine do isplate
- 65,30 EUR od 6.4.2013. godine do isplate
- 56,43 EUR od 30.5.2013. godine do isplate
- 57,94 EUR od 22.6.2013. godine do isplate
- 57,61 EUR od 24.7.2013. godine do isplate
- 59,60 EUR od 22.8.2013. godine do isplate
- 59,60 EUR od 22.8.2013. godine do isplate
- 60,06 EUR od 17.9.2013. godine do isplate
- 60,06 EUR od 17.9.2013. godine do isplate
- 60,66 EUR od 20.9.2013. godine do isplate
- 60,66 EUR od 20.9.2013. godine do isplate,

po stopi koja se do 31. srpnja 2015. godine određuje, za svako polugodište koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, od 01. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. godine po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, za razdoblje od 01. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. godine po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka

primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a za razdoblje od 30. prosinca 2023. godine do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 01. srpnja te godine, sve u roku 15 dana.

II. Nalaže se tuženiku naknaditi tužiteljici trošak parničnog postupka u iznosu od 1.699,08 eur, sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 27. svibnja 2026. godine do isplate, po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 01. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 01. srpnja te godine, sve u roku 15 dana.

III. Utvrđuje se da ne postoji tražbina tuženika prema tužitelju u iznosu od 94,22 eur te se odbija prigovor radi prijetoj.

Obrazloženje

1. Tužiteljica u tužbi navodi da je s tuženikom dana 20. listopada 2006. godine sklopila Ugovor o kreditu prema kojem je tuženik kao kreditor odobrio i stavio na raspolaganje kredit u kunsnoj protuvrijednosti od 20.133,29 CHF obračunato po srednjem tečaju HNB važećem na dan isplate kredita. Tužitelj upućuje na presudu Visokog trgovačkog suda RH br. PŽ-7129/13 u kolektivnom postupku, koji je Savez udruga za zaštitu potrošača Potrošač kao ovlašteni tužitelj vodio protiv osam banaka, između ostalih i ovdje tuženika. Ističe da je u pokrenutom kolektivnom sporu utvrđeno također i da je tuženik u razdoblju od 01. siječnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita tako što je u potrošačkim ugovorima o kreditima koristio nepoštenu ugovornu odredbu na način da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora nije kao trgovac potrošače u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti. Navodi kako se u konkretnom slučaju radilo upravo o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru tuženika kao trgovca, a o pojedinim ugovornim odredbama se uopće nije niti moglo pojedinačno pregovarati, budući su odredbe ugovora bile već unaprijed formulirane od strane banke kao trgovca te ih je tuženik mogao mijenjati kako je htio jer u samom ugovoru nisu propisani nikakvi parametri o kojima kamata ovisi dok tužitelj kao potrošač nije imao nikakav utjecaj na njihov sadržaj. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca, te zbog toga potrošač nije imao utjecaj na njezin sadržaj poglavito ako se radi o odredbi unaprijed standardnog ugovora trgovca. Stoga predlaže donošenje presude kojom će se naložiti isplatiti tužitelju na ime stjecanja bez osnove zbog preplaćenog iznosa kredita na ime preplaćene valutne klauzule iznos od 2.552,85 eur / 19.234,45 kn s pripadajućom zateznom kamatom tekućom od dospijeca svakog pojedinog iznosa pa do isplate, uz naknadu troškova postupka.

2. Podneskom od 20. rujna 2024. godine tužitelj je uredio tužbeni zahtjev u skladu s nalazom i mišljenjem vještaka te važećom valutom u Republici Hrvatskoj, te potražuje isplatu iznosa od 2.579,96 eur s pripadajućim kamatama i troškovima postupka.

3. Tuženik u odgovoru na tužbu osporava tužbu i tužbeni zahtjev u cijelosti. Prvenstveno ističe prigovor nedostatka aktivne legitimacije na strani tužitelja i prigovor zastare. Navodi kako tužitelj nije dokazao da je potrošač niti da se sredstvima kredita koristio isključivo za potrošačke svrhe. Ujedno navodi kako je ugovorna odredba o valutnoj klauzuli isključena od ispitivanja nepoštenosti iz razloga što je ista odraz zakonske odredbe čl. 22. Zakona o obveznim odnosima. Nadalje, da su tužitelju bile dostupne sve informacije prije, prilikom i za vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu na takav način da je mogao shvatiti ekonomske posljedice ugovaranja kredita u kojem se glavnica kredita veže za valutu švicarski franak. Ujedno je istaknuo prigovor radi prebijanja i to za iznose koji su eventualno manje plaćeni od onoga kako to tužitelj potražuje i to zato jer je tečaj bio niži od onoga koji tužitelj postavlja kao relevantan u ovoj pravnoj stvari.

4. Tuženik je u podnesku od 13. rujna 2024. godine uredio prigovor radi prebijanja ističući ga u iznosu od 94,22 eur, a koje potraživanje se odnosi na izračun negativnih razlika.

5. U tijeku postupka izvršen je uvid u Ugovor o kreditu, knjigovodstvenu karticu, izračun tečajne razlike za kredit, plan otplate, pregled uplata po kreditu, otplatnu tablicu, provedeno je financijsko vještačenje po stalnom sudskom vještaku Darku Prpiću za Darfin d.o.o., pisano očitovanje na prigovore tuženika po istom vještaku, proveden je dokaz saslušanjem istog vještaka te tužiteljice.

6. Tuženik je podneskom od 04. rujna 2025. godine odustao od saslušanja svih predloženih svjedoka, slijedom čega navedeni dokaz nije proveden.

7. Temeljem ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno te na temelju rezultata cjelokupnog postupka u skladu s odredbom čl. 8. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 155/23, dalje: ZPP), sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev tužiteljice osnovan.

8. Među strankama nije sporno da je dana 20. listopada 2006. godine sklopljen među strankama Ugovor o kreditu u valuti švicarskog franka te da se radilo o kreditu s ugovorenim promjenjivom kamatnom stopom u skladu s Odlukom tuženika o kamatnim stopama kreditora. Isto tako, nije sporno da je tijekom otplate kredita početno ugovorena kamatna stopa mijenjana u više navrata, o kojim povećanjima je tuženik obavještavao tužitelja, kao i to da je za vrijeme otplate kredita tečaj CHF rastao.

9. Sporno je da li su ove promjene bile u skladu sa odredbama zakona koji su uređivali pitanje zaštite potrošača, odnosno potrošačkog kreditiranja te da li su kao takve bile u skladu sa općim uredbama i načelima obveznog prava koje se tiče zasnivanja ovakve vrste obveza, odnosno posljedično tome, da li se radi o ništavim odredbama, te da li tužitelj osnovano ima pravo zahtijevati isplatu navedenih novčanih iznosa koje je tuženik od njega naplatio temeljem ništetnih odredbi po pravilima o stjecanju bez osnove prema čl. 1111. i čl. 1115. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05, 41/08, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22 i 155/23, dalje ZOO).

10. U odnosu na nepoštene ugovorne odredbe o promjenjivoj stopi redovne kamate i valutne klauzule vođen je sudski postupak zaštite kolektivnih interesa potrošača pred Trgovačkim sudom u Zagrebu koji je 4. srpnja 2013. godine donio

presudu poslovni broj P-1401/2012 kojom je utvrđeno da je tuženik (kao jedna od banaka) u razdoblju od 1. siječnja 2004. do 31. prosinca 2008. godine povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita zaključujući ugovore o kreditima koristeći u istima ništetne i nepoštene odredbe na način da je ugovorena valutna klauzula uz koju je vezana glavnica švicarski franak, te u razdoblju od 10. rujna 2003. do 31. prosinca 2008. godine povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima, koristeći u istima, ništetne i nepoštene ugovorne odredbe u ugovorima o potrošačkom kreditiranju/ugovorima o kreditima, na način da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze u ugovorima o kreditima promjenljiva u skladu s jednostranom odlukom tuženika i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora tuženik, kao trgovac, i korisnici kreditnih usluga, kao potrošači, nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnu parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku tuženika o promjeni stope ugovorene kamate, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenoj na jednostranom povećanju kamatnih stopa, a sve na štetu potrošača, pa je time tuženik postupio suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 96/03) u razdoblju do 6. kolovoza 2007. i to člancima 81., 82. i 90., a od 7. kolovoza 2007. pa nadalje protivno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine broj 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09, 133/09) i to člancima 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača te suprotno odredbama Zakona o obveznim odnosima.

11. Presuda Trgovačkog suda u Zagrebu u dijelu povrede kolektivnih interesa i prava potrošača za ugovorenu redovnu kamatnu stopu koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva potvrđena je presudom Visokog trgovačkog suda Republike poslovni broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. godine Vrhovni sud Republike Hrvatske je 9. travnja 2015. godine donio presudu poslovni broj Revt-249/14-2 kojom je odbijena, između ostalog, i revizija tuženika protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske.

12. Nadalje, u pogledu povrede kolektivnih interesa i prava potrošača vezano za ugovorenu valutu uz koju je vezana glavnica švicarski franak (valutna klauzula):

- Visoki trgovački sud Republike Hrvatske je presudom poslovni broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. godine preinačio prvostupanjsku presudu i odbio ovaj dio tužbenog zahtjeva,

- Vrhovni sud Republike Hrvatske je presudom i rješenjem poslovni broj Revt-249/14-2 od 09. travnja 2015. godine potvrdio presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske o odbijanju ovog dijela tužbenog zahtjeva,

- Ustavni sud Republike Hrvatske je odlukom broj U-III-2521/2015, U-III-2536/2015, U-III-2547/2015, U-III-2565/2015, U-III-2603/2015, U-III-2604/2015 i U-III-2605/2015 od 13. prosinca 2016. godine ukinuo presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske kojom je odbijen zahtjev upravljen na utvrđenje da su povrijeđeni kolektivni interesi i prava potrošača u odnosu na ugovorenu valutu,

- Vrhovni sud Republike Hrvatske je rješenjem poslovni broj Revt-575/16-5 od 3. listopada 2017. ukinuo presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. u dijelu povrede kolektivnih interesa i prava potrošača za ugovorenu valutu,

- Visoki trgovački sud Republike Hrvatske je 14. lipnja 2018. godine donio presudu poslovni broj PŽ-6632/17 kojom je odbijena, između ostalog, i žalba ovdje

tuženika protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013. godine,

- Vrhovni sud Republike Hrvatske je odlukom poslovni broj Rev-2221/2018-11 od 3. rujna 2019. godine potvrdio presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-6632/17 kojom je utvrđena povreda kolektivnih interesa i prava potrošača u odnosu na ugovorenu valutu uz koju je vezana glavnica CHF. 13. Prema odredbi čl. 502.c. Zakona o parničnom postupku, fizičke i pravne osobe mogu se u posebnim parnicama za naknadu štete pozvati na pravno utvrđenje iz presude kojom će biti prihvaćeni zahtjevi iz tužbe iz čl. 502a. st. 1. navedenog Zakona da su određenim postupanjem, uključujući propuštanjem tuženika, povrijeđeni ili ugroženi zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava osoba koje je tužitelj ovlašten štiti. U tom će slučaju sud biti vezan za ta utvrđenja u parnici u kojoj će se ta osoba na njih pozvati. Riječ je u konkretnom slučaju dakle o specifičnom proširenju subjektivnih granica pravomoćnosti presuda kojima se prihvaćaju zahtjevi za zaštitu kolektivnih interesa i prava i to samo u slučaju ako pojedini zahtjevi za zaštitu budu prihvaćeni.

14. Nadalje, i prema odredbi čl. 118. Zakona o zaštiti potrošača odluka suda donesena u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača iz čl. 106. st. 1. navedenog Zakona u smislu postojanja povrede propisa zaštitite potrošača iz čl. 106. st. 1. navedenog Zakona obvezuje ostale sudove u postupku koji potrošač osobno pokrene radi naknade štete koja mu je uzrokovana postupanjem tuženika. Kako se u konkretnom slučaju tužitelj dakle poziva upravo na pravno utvrđenje iz rečene presude kojom je utvrđeno da je tuženik povrijedio prava tužitelja kao potrošača i ujedno korisnika kredita, a u kojima je koristio ništetne i nepoštene ugovorne odredbe na način da je ugovarao promjenjivost kamatne stope, a da nije tužitelja u cijelosti informirao o parametrima bitnim za donošenje takve odluke o promjeni kamatne stope, te takve odredbe ugovora utvrđuje ništetnim, to je nepotrebno posebno analizirati tvrdnje tuženika o razlozima promjene kamatne stope, odnosno o kriterijima i parametrima koji su utjecali na takvu promjenu, uz okolnost da je Trgovački sud u Zagrebu u navedenoj odluci takve odredbe ugovora, odnosno takvu praksu u ugovorima o kreditu, pravomoćno već utvrdio ništetnim.

15. Prema odredbi čl. 3. Zakona o zaštiti potrošača potrošač je svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu, u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. Iz samog Ugovora o kreditu jasno da je isti zaključio tužitelj kao fizička osoba i nema nigdje podatka o tome da bi kredit bio namijenjen bilo kakvoj poduzetničkoj djelatnosti, te je stoga utvrđen njegov status potrošača. Navedeno proizlazi i iz iskaza tužitelja.

16. Iz iskaza tužiteljice, koji je sud prihvatio kao životan i uvjerljiv, utvrđeno je da joj je predmetni kredit bio potreban za kupnju osobnog vozila i to za osobne potrebe. Stoga je tražila kredit u PBZ u poslovnici u Kninu te je tamo razgovarala s djelatnicom banke. Tamo joj je ponuđen kredit u CHF, jer je tada bio povoljniji. S obzirom da je imala mala primanja, bila joj je važna visina mjesečne rate te su joj rekli da će rata biti 1.250,00 kn i da se neće mijenjati. Njoj je to u tom trenutku odgovaralo i prihvatila je navedeni kredit, a nitko joj nije rekao da će rata kredita toliko rasti. Nakon toga je Ugovor ovjerila kod javnog bilježnika i nakon toga u auto kući preuzela automobil. Sama je otplaćivala kredit. Nije imala u vlasništvu obrt niti trgovačko društvo, radila je u HEP-u.

17. Dakle, kako je u postupku kolektivne zaštite potrošača utvrđeno da prilikom sklapanja potrošačkih ugovora stranke nisu pojedinačno pregovarale o pojedinim

odredbama ugovora, a što proizlazi iz navoda tužitelja iznesenih tijekom postupka, činjenica da su mu zaposlenici objasnili plasiranje ugovora, ne bi utjecalo na ocjenu da se radi o ništetnim ugovornim odredbama o promjeni tečaja za valutu CHF, jer o tome stranke nisu međusobno pregovarale niti je tuženik dokazao da je tužitelj bio odgovarajuće informiran o svim posljedicama, a navedeno uzrokuje neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja te dovodi do toga, da vjerovnik jednostrano određuje obvezu dužnika, a dužnik svaku promjenu ne može predvidjeti niti provjeriti.

18. Pozivanje tuženika na odredbe svojih Općih akata nije osnovano, jer takvi akti tužene kao kreditora kojima ona definira povećanje kamatne stope i način obračuna kamate, kao stručni akti možda i jesu razumljivi osobama s ekonomskim obrazovanjem i znanjima ali nedvojbeno nisu razumljivi prosječnom potrošaču pa tako ni tužitelju. Stoga je tužena kao kreditor, u skladu s osnovnim načelima obveznog prava, bila dužna prilikom sklapanja Ugovora o kreditu, informirati tužitelja na način koji je jasan i razumljiv prosječnom potrošaču koji nema ekonomsku naobrazbu, o smislu i sadržaju odredbi o primjenjivoj kamatnoj stopi te parametrima o kojima ovisi njezina visina u budućem razdoblju vraćanja kredita, što tužena u konkretnom slučaju kako je to nedvojbeno utvrdio sud prvog stupnja, nije učinila.

19. Prema pravnom stavu koji je izražen u presudi Europskog suda od 30. travnja 2014. u predmetu C-26/13 nije dovoljno da je ugovorna odredba o promjenjivoj kamatnoj stopi redovne kamate ugovora o kreditu potrošaču samo gramatički razumljiva, već je potrebno da potrošaču budu na jasan način objašnjeni razlozi i pojedinosti načina njene promjene tako da on na temelju razumljivih kriterija može predvidjeti njihove ekonomske posljedice na svoju financijsku situaciju.

20. Valutna klauzula je zaštitna klauzula kojoj je svrha osigurati jednaku vrijednost ispunjenja činidbe i protučinidbe u slučaju inflacije, što znači da osigurava kreditoru da broj novčanih jedinica koje će potrošač plaćati kako će anuiteti dospijevati, bude po svojoj stvarnoj vrijednosti jednaka vrijednosti novčanih jedinica u trenutku isplate kredita potrošaču, a sve to kako bi se ispoštovalo jedno od temeljnih načela ugovornih odnosa – načelo jednake vrijednosti činidaba. Valutna klauzula nije određeni iznos novčanih sredstava koje je banka isplatila potrošaču, međutim kao zaštitna klauzula koja se veže na novčani iznos koji je isplaćen neodvojivo je povezana i direktno utječe na visinu mjesečnih anuiteta u kojima se kredit vraća, a kao takva sastavni je dio novčanog iznosa čija visina varira ovisno o tečaju CHF, čime se vrijednost potrošačeve ugovorne obveze izračunava temeljem ugovornog tečaja naspram kune na dan plaćanja svakog pojedinačnog mjesečnog anuiteta, pa visina glavnog predmeta ugovora – novčanog iznosa koji je kreditor isplatio potrošaču, izravno ovisi o promjeni tečaja.

21. Sukladno navedenom to znači da prilikom sklapanja ugovora potrošaču moraju biti priopćeni svi elementi koji bi mogli imati utjecaj na opseg njegove obveze, a na temelju kojih on može ocijeniti, osobito, ukupnu cijenu svog zajma. To, uz ostalo, uključuje informiranje o tome da snosi rizik od pada valute od kojih ostvaruje dohodak, što može ugroziti mogućnost vraćanja zajma, s time da se pritom traži od pružatelja usluge da utvrdi moguće promjene tečaja i tim povezane rizike zajma u stranoj valuti.

22. Stoga je tuženiku kao instituciji koja se bavi kreditiranjem bila poznata ili trebala biti poznata izuzetna riskantnost ugovora s valutnom klauzulom CHF, ali je unatoč tome plasirao takve kredite potrošačima, koji su u pregovorima bili u

podređenom položaju bez stvarne mogućnosti utjecaja na sadržaj ugovora, a još manje svjesni stvarnog rizika u koji se upuštaju uslijed propusta banke da ih valjano informira o svim potencijalnim scenarijima i rizicima koje primjena takvih odredaba može prouzročiti u odnosu na njihovu mogućnost financiranja mjesečnih anuiteta.

23. Materijalne posljedice nepoštenosti ugovorne odredbe propisane su u članku 16. stavku 1. Direktive 93/13, prema kojem države članice utvrđuju da u ugovoru koji je prodavatelj robe ili pružatelj usluge sklopio s potrošačem prema nacionalnom pravu nepoštene odredbe nisu obvezujuće za potrošača, a da ugovor u tim uvjetima i dalje obvezuje stranke ako je u stanju nastaviti važiti i bez tih nepoštenih odredbi.

24. Naglašavajući važnost ove odredbe i njezin položaj u sustavu zaštite potrošača Europski sud je naveo da je riječ o kogentnoj odredbi (odredbi s obvezujućim učinkom) koju, što više, valja smatrati normom ekvivalentnom nacionalnim pravnim pravilima kojima se štiti javni poredak (presuda EU broj C-488/11 od 30. svibnja 2013.).

25. Pritom nije dostatno da su odredbe tužitelju kao osobi prosječnog potrošača koja je razumno dobro informirana i razumno pažljiva i oprezna, kako to navodi tuženik, samo gramatički razumljive, nego i to da ekonomske posljedice te odredbe moraju biti jasne prosječnom potrošaču. Kad pročita tekst ugovora nije dovoljno da potrošač samo razumije da, primjerice, tečaj valute može varirati gore ili dolje, nego da stvarni učinci moraju biti jasni prosječnom potrošaču. Dakle, potrošač mora biti svjestan mogućnosti dizanja ili padanja vrijednosti strane valute, a taj rizik promjene tečaja mora biti jasan i potrošač mora biti jasno upoznat s time da snosi financijski teret tog rizika i to bez ograničenja. Stoga banka kao pružatelj usluge mora iznijeti moguće promjene deviznog tečaja i rizike svojstvene uzimanju zajma u stranoj valuti, pa potrošač mora imati stvarnu mogućnost upoznati se sa svim odredbama ugovora, jer pravodobna informacija pružena pri sklapanju ugovora o ugovornim odredbama i posljedicama navedenog sklapanja za potrošača je od temeljne važnosti kako bi donio odluku o tome hoće li se ugovorno vezati uz pružatelja usluge ili prodavatelja robe postupajući po odredbama koje je ovaj prethodno sastavio.

26. Tužene banke nisu na transparentan način informirale potrošače da je rizik intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za švicarski franak neusporedivo veći u odnosu na rizik u valutnoj klauzuli vezanoj uz EUR i kod ove odredbe vrijedi pretpostavka da se o njoj nije pregovaralo, jer suprotno tuženik nije dokazao. Smatra se da se o pojedinoj odredbi pojedinačno pregovaralo ako je potrošaču omogućeno da intervenira u unaprijed formulirani govor, a on to ne prihvati ili ako je potrošaču omogućeno da prihvati određenu odredbu ili ne, pa se onda smatra da je postojala mogućnost potrošača da utječe na sadržaj ugovora. Tuženik mora dokazati da je potrošač faktički mogao utjecati na sadržaj odredbe ugovora definiran od strane trgovca, s posljedicom da je trgovac pokazao spremnost promijeniti sadržaj odredbe, a što u konkretnoj situaciji nije slučaj.

27. Stoga, a kako su odredbe koje su se odnosile na valutnu klauzulu bile sastavni dio standardnog ugovora o kreditu unaprijed sastavljenog od tuženice, da se o tim odredbama s tužiteljem nije pojedinačno pregovaralo, da on nije imao utjecaj na njihov sadržaj, te da je tim odredbama, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, tužitelju kao potrošaču nametnuta obveza koju on objektivno nije mogao sagledati kao cjelinu u vrijeme sklapanja ugovora, iz čega proizlazi da takva ugovorna odredba uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama korisnika,

slijedom čega je takva odredba ništava, sukladno odredbama navedenih zakona o zaštiti potrošača i rečene odluke povodom tužbe za kolektivnu zaštitu.

28. Tuženik u ovom postupku nije dokazao da je tužitelj kao potrošač i slabija ugovorna strana imala utjecaja na sadržaj ugovora u dijelu kojim je ugovorena valutna klauzula vezano uz valutu CHF, niti je dokazao da je tužitelja prije i tijekom sklapanja ugovora obavijestio te informirao o rizicima vezano uz valutu CHF ili pak parametrima o kojima ovisi promjena tečaja.

29. Slijedom navedenog, valjalo je kao prethodno pitanje utvrditi ništetnim odredbe predmetnog Ugovora o kreditu koje se odnose na valutnu klauzulu.

30. Nadalje, u odnosu na istaknuti prigovor zastare, za navesti je da zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju nišetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz čl. 323. st. 1 ZOO-a, kao posljedice utvrđenja nišetnosti ugovora, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena nišetnost ugovora. Podnošenjem tužbe za zaštitu kolektivnih interesa došlo je do prekida zastare te da zastara individualnih restitucijskih zahtjeva počinje teći ispočetka od trenutka pravomoćnosti odluke donesene u postupku za zaštitu kolektivnih interesa u skladu s odredbom čl. 241. ZOO-a.

31. Rukovodeći se objedinjenim pravnim shvaćanjem zauzetim na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 31. siječnja 2022., koje pravno shvaćanje prihvaća i ovaj sud, da ako je nišetnost ustanovljena već u postupku zaštite potrošača, a što je slučaj u ovoj pravnoj stvari, tada zastarni rok počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena nišetnost u postupku zaštite potrošača, neovisno od (naknadnog) utvrđenja nišetnosti sadržajno istovjetnih ugovornih odredbi kredita u CHF, odnosno kredita u kunama s valutnom klauzulom u CHF u svakom pojedinom slučaju, a povodom individualnih parnica potrošača u kojoj se oni pozivaju na pravne učinke presude donesene u postupku kolektivne zaštite. Kako je presuda Trgovačkog suda u Zagrebu, poslovni broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013., u dijelu u kojem je utvrđena nišetnost ugovorne odredbe o kamatnoj stopi koja je promjenjiva sukladno odluci tuženice, postala pravomoćna 13. lipnja 2014., a u dijelu u kojem je utvrđena nišetnost ugovornih odredbi koje se odnose na ugovorenu valutnu klauzulu, 14. lipnja 2018., to je petogodišnji rok zastare propisan člankom 225. ZOO-a počeo teći pravomoćnošću sudske odluke u kojoj je odlučeno o nišetnosti te ugovorne odredbe, odnosno 14. lipnja 2018. godine u odnosu na valutnu klauzulu, pa kako je tužba podnesena 16. svibnja 2023. godine, to je prigovor zastare neosnovan.

32. Prema odredbi čl. 323. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18 - dalje: ZOO) u slučaju nišetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takvog ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onoga što je ispunjeno protivu vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje. Zahtjev za vraćanje primljenog po osnovi nišetne ugovorne odredbe pravno se smatra zahtjevom za vraćanje stečenog bez osnove iz čl. 1111. ZOO. Sudsko utvrđenje nišetnosti odredbe mora imati za posljedicu ponovnu uspostavu pravne i činjenične situacije potrošača u kojoj bi se nalazio da takve odredbe nije bilo. Utvrđenjem ugovorne odredbe nišetnom potrošač stječe subjektivno pravo na restituciju svih neosnovano isplaćenih iznosa od trenutka sklapanja ugovora neovisno o tome kada je utvrđeno da je ugovorna odredba nišetna.

33. Radi utvrđivanja visine potraživanja provedeno je financijsko vještačenje po stalnom sudskom vještaku Darku Prpiću, koji je u svom nalazu i mišljenju naveo da ukupna razlika s osnove valutne klauzule između anuiteta prema obračunu banke po srednjem tečaju banke važećem na dan plaćanja u odnosu na anuitete prema obračunu banke po srednjem tečaju banke važećem na dan isplate kredita, za sve anuitete za koje je Nalazom utvrđen više plaćeni iznos, iznosi 19.438,42 kn, odnosno eurska protuvrijednost iznosi 2.579,96 EUR. Ukupna razlika s osnove valutne klauzule između anuiteta prema obračunu banke po srednjem tečaju banke važećem na dan plaćanja u odnosu na anuitete prema obračunu banke po srednjem tečaju banke važećem na dan isplate kredita, za sve anuitete za koje je Nalazom utvrđen manje plaćeni iznos, iznosi -710,09 kn, odnosno eurska protuvrijednost iznosi -94,22 EUR.

34. Stalni sudski vještak u svom iskazu navodi da ostaje u cijelosti kod danog nalaza i mišljenja. U odnosu na podnesak tuženika se očituje da je zadatak za vještačenje bilo određeno utvrditi razliku visine s osnove valutne klauzule te je prema anuitetima u CHF koje je primjenjivao tuženik i naplaćivao od tužitelja izračunao razliku valutne klauzule, s obzirom na tečaj koji je vrijedio na dan isplate kredita. Zadatkom nije bilo određeno da se taj anuitet umanjuje za iznos povećanja anuiteta koji je tuženik povećao jer se promijenila kamatna stopa te u izračunu nije korišteno umanjenje anuiteta za kamatnu stopu. U odnosu na negativne tečajne razlike se očituje da je iste iskazao u točki 2. zaključka te da je pravno pitanje da li se primjenjuju samo pozitivne ili pozitivno negativne tečajne razlike.

35. Sud je u cijelosti prihvatio nalaz i mišljenje stalnog sudskog vještaka, obzirom je isti izrađen objektivno, jasno i stručno, na temelju relevantne dokumentacije, te je stalni sudski vještak svojim usmenim očitovanjem otklonio prigovore tuženika.

36. U odnosu na prigovor radi prijeboja ističe se da promjenom tečaja na niže od onog koji je bio početan u svakom slučaju nije došlo do povrede interesa potrošača, pa kako tuženik niti ne ulazi u kategoriju potrošača, a isto tako nije narušena niti ravnoteža u ugovornom odnosu tuženika i tužitelja u tom smislu i tužitelj plaćanjem manjeg anuiteta zbog tečaja nižeg od početnog nije ništa primio/stekao, to nema niti obveze vraćanja, slijedom čega nema tražbine tuženika prema tužitelju i stoga je odlučeno kao u stavku III. izreke presude.

37. Iz toga nadalje proizlazi da je tuženik u obvezi vratiti tužitelju preplaćene iznose anuiteta i to kao razliku između iznosa koji su plaćeni na temelju obračuna promjene valute i iznosa obračunatog prema tečaju CHF na dan isplate ugovora.

38. Kako je visina tužbenog zahtjeva utvrđena na temelju nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka, to je isti valjalo prihvatiti i temeljem odredbi čl. 323. st. 1., čl. 1111. st. 1., čl. 1115. i čl. 29. ZOO-a odlučiti kao u izreci pod točkom I.

39. Odluka o zateznim kamatama temelji se na odredbi čl. 1115. ZOO-a i čl. 29. st. 2. ZOO-a, a iste su dosuđene od dana kada je tužitelj obavio plaćanje više zaračunatih iznosa na ime redovnih kamata, s obzirom da je tuženik kao ugovorna strana bio dužan prilikom promjene kamatnih stopa rukovoditi se načelom savjesnosti i poštenja, a što nije učinio iako je toga morao biti svjestan, pa mu je u svakom slučaju od trenutka svake pojedine uplate u većem iznosu od ugovorenog moralo biti poznato da mu taj više plaćeni iznos ne pripada.

40. Odluka o parničnom trošku temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. u svezi s čl. 155. ZPP-a. Tužiteljici je priznat trošak zastupanja po punomoćniku odvjetniku u skladu s Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika i zatraženom trošku i to za sastav tužbe prema Tbr. 7. toč. 1. - 200,00 eur, za sastav podnesaka

od 29.04.2024.g. i 20.09.2024.g. prema Tbr. 8. toč. 1. po 200,00 eur, te za zastupanje na ročištima 11.07.2024.g., 10.12.2025.g. i 23.04.2026.g. prema Tbr. 9. toč. 1. po 200,00 eur, što ukupno iznosi 1.200,00 eur, a uvećano za trošak PDV-a prema Tbr. 46. u iznosu od 300,00 eur ukupno iznosi 1.500,00 eur. Navedenom iznosu pribrojen je trošak vještačenja u iznosu od 199,08 eur, tako da trošak tužiteljice iznosi 1.699,08 eur.

41. Stoga je odlučeno kao u izreci pod točkom II.

U Zagrebu, 27. svibnja 2026. godine

Sudac:
Vanesa Brizić Bahun

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana, a koji rok se računa:

- od dana održavanja ročišta na kojem se presuda objavljuje, ukoliko je stranka uredno obaviještena o ročištu za objavu, bez obzira da li je na isto pristupila, odnosno
- od dana primitka prijepisa presude, ukoliko stranka nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje.

Žalba se podnosi pisano, u četiri istovjetna primjerka, putem ovog suda Županijskom sudu.

Broj zapisa: **9-30888-9a1de**

Kontrolni broj: **0fdc8-aa750-16b78**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.